

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/458/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

402/2012. (XI. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. június 18-án előterjesztett **panaszát** a 2012. november 28-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Megyei Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. június 18-án elektronikus úton terjesztette elő a panaszbeadványát, amelyet az ügyfélszolgálaton személyes meghallgatás során 2012. június 28-án megerősített.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy egy 2012. június 15-én, V. városban tartott tárgyaláson az érintettségével folyamatban lévő végrehajtási ügyben az eljáró tanács elnöke számos jogsértést követett el a sérelmére, amelyet a beadványhoz csatolt hangfelvétel is bizonyít. Álláspontja szerint nem lehet vitás, hogy az érintett hatóságok egyrészt teljesen indokolatlan és abszolút brutális rendőri fellépéssel megsértették a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 139. §-át, másrészt mindezt bünszervezetben és előre kitervelten követték el. Az előre kiterveltséget több tény is alátámasztja, pl. a bírónak a tárgyalás legelején történt azon jogtalan kísérlete, amellyel azt szerette volna

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

megakadályozni, hogy a panaszos hangfelvételt készítsen egy nyilvános bírósági tárgyalásról, nyilván azért, hogy árulkodó bizonyíték ne keletkezzék.

A panaszos szerint a sérelmére elkövetett jogsértésekről több tíz oldalt is írhatna, de csak az alábbiakat emeli ki, bízva abban, hogy a magyar igazságszolgáltatás végre felébred csipkerózsika álmából és valaki végre a jogállamiság szellemében fog eljárni az ügyében.

Sérelmei a következők:

- A bíróságra az utca másik oldalán lévő rendőrségről nem járőröket, hanem „félkommandósokat” küldtek ki.
- Az eljáró bírónak aznap egyetlen másik tárgyalásán nem volt bent teremőr (több tárgyalása volt pénteken), de a panaszos tárgyalására már beszólítása előtt berendelte őket. Sőt kiderült, hogy ez eleve utasításba volt adva nekik, hiszen hívás nélkül benyitottak a tárgyalóba, amikor elmúlt két óra, azaz a tárgyalás kitűzött kezdőidőpontja.
- Péntek délután kettőkor ritkán szoktak tárgyalást tartani. A tárgyalás kitűzésére még május 15-én került sor, amikor a panaszos még nem is járt a V. Városi Bíróságon. Tehát 8 nappal azelőtt az időpont előtt, amikor eredetileg az elnapolt tárgyalási nap ki lett tűzve. A törvényben pedig le van írva, hogy végrehajtási perben halasztásnak helye nincs, s folytatólagos tárgyalás esetében a tárgyalási napok között legfeljebb 8 nap telhet el. Az időpont választás a panaszos megítélése szerint arra utal, hogy az azt választó eleve konfliktusos helyzetre számított, mivel az adott időpontban már bírósági dolgozók is csak lézengve tartózkodtak a bírósági épületben.

A panaszos idézi a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. §-ából, amiből álláspontja szerint kiolvasható, hogy a személyi szabadságának korlátozására semmiféle jogalap nem volt. Három órával brutális elfogása után végül azért állították elő, mert rendőri felszólításra nem igazolta magát. Előtte a kórházi pszichiátriára vitték, mivel nyilván az (1) bekezdés c) pontra aspiráltak. Mivel ebben a nem orvosképzetségű kórházi személyzet "partner" volt, a panaszos őket is feljelentette. Végül egy doktornő épp csak le nem hülyézte emiatt a rendőröket.

A panaszos a beadványában több bírósági és ügyészségi vezető, illetve rendőrkapitány felmentését is kérte.

A panaszos hivatkozik továbbá Magyarország Alaptörvényének (továbbiakban: Alaptörvény) a IV. és XXVIII. cikkére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 5. §-ára és 7. §-ára.

2) A panaszos csatolta az előállítás időtartamáról szóló igazolást, ami szerint az előállítása 2012. június 15-én 14 óra 45 perckor kezdődött. Hozzá tartozó kiértesítését és élelmezést nem kért. Az intézkedés ellen panasszal élt. A panaszos az iratra ráírta, hogy nem volt rendőri intézkedés, bűncselekmény volt, ami miatt feljelentést tesz. Az iraton még az a feljegyzés szerepel, hogy az irat aláírását a panaszos megtagadta.

3) A panaszos a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Hivatalánál személyes meghallgatása során 2012. június 16-án feljelentést terjesztett elő. A panaszos elmondta, hogy aznap a V. Városi Bíróságon volt végrehajtás megszüntetése iránti perben kitűzött tárgyalása. A tárgyalás legelején jelezte a bírónak, hogy fenntartja a keresetét, de az már közben jelentősen bővült, amiről a bírónak is kellene tudnia, és a tárgyaláson még bővíteni is kívánja a keresetlevelében foglaltakat.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény pontosan rögzíti, hogy a felperes bármikor jogosult a keresetét megváltoztatni, amíg annak tárgyában érdemi döntés nem született, feltéve hogy az adott jogviszonnyal kapcsolatos az adott bővítés. Ezt a szabályt a panaszos álláspontja szerint alkalmaznia kellett volna a bírónak. A panaszos továbbá teljes körű iratismertetést is kért azért, mert a bíró gyakorlatilag semmilyen iratot sem akart ismertetni.

Szó szót követett, míg nem kiderült, hogy a bíró tud a panaszos egy olyan keresetbővítéséről, amely szerint a Győri Ítéltábla, illetve az összes alárendelt bírósága természetesen a V. Városi Bíróság is, alperesei lettek az ügynek immár egy éve, így eljárési jogosultságuk nincs, rég nem is volt. Ezzel a panaszos véleménye szerint bűncselekményt ismert be. A panaszos felszólította a bírót, hogy ismertesse a költségmentességi kérelmét is, mert azt is több mint egy éve terjesztette be, de senki sem bírálta el. A panaszos –meglepetésére – azonnal teljes költségmentességet kapott. Amivel álláspontja szerint újabb bűncselekmény elkövetését ismerte el a bíró.

A fentieket követően szóváltásba torkollott a tárgyalás, ezért a panaszos jelezte, hogy ítélezésre „jogosultságot nem ad”, viszont e vonatkozásban részítéletet fog kérni.

A bíró ezen kívül több bűncselekményt követett el a panaszos sérelmére, amik az akta alapján bizonyítottak is. Teljes körű kifogást a panaszos csak azért nem emelt ellene, mert olyan iratok voltak nála, amik alapján nem lehetett eltörölni a panaszos ellen jogalap nélkül indított eljárást. Így pl. az ellene végrehajtást kérő írásban ismerte el, hogy nem fizette ki a panaszost.

Az igazi megdöbbenés azután lett úrrá a panaszoson, miután a bíró közölte, hogy berekeszti a tárgyalást, és ítélezni fog. A panaszos szerint, aki egy picit is ért a joghoz, az tudja, hogy ez a kijelentés a „kabarészamba” ment. A bíró ki akarta a panaszost parancsolni a tárgyalóteremből, amiről szó sem lehetett, mert bűncselekményei folytán „a bírói státuszát már rég elveszítette” a panaszos szerint. Közölte a bíró, hogy amennyiben a panaszos nem távozik, rendőrt hív, és azok segítségét kéri. Ennek a panaszos is örült, mert úgy gondolta, hogy a rendőrök majd neki segítenek. A panaszos szerint a csatolt iratokból látszik, hogy a rendőrök nem rendőrhajtót, hanem valami fél „kommandós alakulatot” küldtek ki.

A kitérő rendőr, F. P. csak a bíró előadására volt kíváncsi, a panaszost meg sem akarta hallgatni. Szó szerint kirángatták a rendőrök a panaszost a tárgyalóteremből, majd mikor ez ellen tiltakozott a folyosón, brutálisan letéperték, és megbilincseltek.

A panaszos előadta, hogy másnap részletes feljelentést fog tenni, de azonnal feljelenti tettleges becsületsértésért a bíróság összes dolgozóját, aki szemtanúja vagy részese volt az eseményeknek, az eljáró bírót és a rendőrök által rendőri intézkedésnek nevezett, egyébként köztörvényes bűncselekményben részt vett összes rendőrt is.

A panaszos feljelenti még T. L. rendőrt a V. városi Rendőrkapitányságról, akivel beszélgetett a készülő tárgyalásról, és akinek elmondta, hogy mi a szándéka, és amit véleménye szerint a rendőr továbbított a bíróság felé. A panaszos feljelenti továbbá tettleges becsületsértésben való bűnrészességért a Központi Nyomozó Főügyészségről dr. K. Cs.-t, dr. K. I.-t, dr. F. G.-t. Ugyanígy feljelentem dr. N. T. miniszterelnök-helyettest, dr. F. S.-t, a Fővárosi Bíróság elnökét, dr. L. R.-t a PKKB bíróját és R. Cs. zuglói végrehajtót.

Feljelenti továbbá az össze megyei főügyészt és az összes megyei rendőrfőkapitányt, a megyei bíróságok elnökeit, és a felsőbb szintű bíróságok elnökeit. A panaszos szintén feljelenti D. P.-t, a Kúria elnökét, és indítványozza előzetes letartóztatását.

A panaszos szerint a rendőrök az eljárás során szemmel láthatóan meg akartak alázni. Az intézkedés során súlyos sérülései keletkeztek, amiről a V. városi Kórházban látelleletet vettek fel, ám abból neki példányt nem adtak, csak a rendőröknek. A panaszos ezért feljelenti a kórház dolgozóit jogosulatlan adatkezelésért. Sérelmezi továbbá, hogy a rendőrök indokolatlanul, brutálisan, 3-4 órán keresztül bilincsben tartották. Eközben a panaszos el volt zárva a személyes holmijától, amiben rendkívül fontos iratok is voltak, továbbá a mobiltelefonja és a kulcsai. A panaszos szerint lehet, hogy a V. városi rendőrök átnézték az iratait, esetleg lemásolták kulcsait, és átnézték a telefonja memóriájának a tartalmát.

Amikor a panaszos szabadult az előállításból, visszament a V. városi Kórházba, hogy szerezzen egy példányt a látelleletből, de a dolgozók ezt megtagadták tőle, ezért is feljelenti őket.

A panaszos ezután Budapesten szeretett volna látelleletet felvetetni, de hiába járt több helyen, ezen kísérletei eredménytelenek maradtak, mivel nem volt nála TAJ-kártya. A panaszos szerint az orvosok megtagadták tőle a sürgősségi ellátást, mert már hazafelé úton olyan súlyos fejfájást kapott, hogy nem kizárt, korábban agyrázkódást szenvedett, mivel F. P. rendőr olyan szadista módon teperte le. A panaszosnak fájtak a kezei, mert olyan durván csavargatták meg a rendőrök, és mert a bilincs olyan szoros volt, hogy gyakorlatilag elzárta a vérkeringését.

A panaszos kérte, hogy szerezze be a bíróság biztonsági kameráinak felvételeit, és jelezte, hogy a rendőrök is készítettek videofelvételt.

4) A panaszos a Testület ügyfélszolgálatán személyes meghallgatása során korábbi előadását azzal egészítette ki, hogy a bíróság épületébe két rendőr érkezett, akik 14 óra 45 perckor őt brutálisan leteperték, majd 18 óra körüli időben engedték szabadon. A panaszos megjegyzi, hogy a rendőrök végig kép- és hangfelvételt készítettek. 15 óra 10 perc körül vitték át a V. városi kórházba akarata ellenére, ott egy perc alatt ellátták, majd 17 óráig „ültették” a pszichiátrián. Ezt követően visszavitték a rendőrkapitányságra, ahol bő egy órán keresztül vallatták bilincsben. A bilincs nyoma még mindig látható a csuklóján, amit a panaszos megmutatott a Testület munkatársainak.

Jelezte továbbá, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolást a rendőrkapitányságon adták át neki.

5) A panaszos csatolta a 2012. június 15-én 18 óra 50 perckor a Megyei Rendőrfőkapitányságon előterjesztett, és a fegyveres biztonsági őrség tagja által átvett feljelentését, amiben az okok kifejtése nélkül feljelenti a megyei rendőrfőkapitányt, T. L. rendőrt, dr. H. T. bírót, aki egyrészt jogszerűtlen eljárást folytat bírósági eljárásként, másrészt indokolatlanul kért rendőri intézkedést, aminek következtében a rendőrök brutálisan „letámadták” a panaszost, majd jogtalanul „őrizetbe vették”.

6) A panaszos csatolt továbbá egy – az intézkedés napján készült, változó hangminőségű – 50 perces hangfelvételt. Abból kiderül, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti per tárgyalásán a panaszos a bírói figyelmeztetés ellenére diktafont használt. A felvételen az alábbi történések követhetőek nyomon.

A tárgyalás megnyitása után részletes iratismertetést kér a panaszos, aminek a bíró eleget tesz. A bíró ismét figyelmezteti, majd a panaszos közli, hogy ő nem tudott semmit arról, hogy hogyan került V. városba az ügy, miután már megjárta másik két – önmagát az eljárásból kizáró – helyi bíróságot, semmilyen iratot nem kapott erről, a panaszos szerint itt bűncselekmény történt. Hozzáteszi, hogy nem tartották be a hatánapra vonatkozó rendelkezéseket, a panaszos szerint ok nélkül jelentettek be a bíróságok elfogultságot, és ezzel gyakorlatilag megtagadták az ítélezést, ami bűncselekmény. A bíró elkezd diktálni a jegyzőkönyvet, aminek tartalmával a panaszos nem ért egyet, szerinte ő nem mondta, hogy nem tudja, hogyan került oda az ügye. Ezek után kisebb vita alakul ki a bíró és a panaszos között a panaszos lakcímét illetően, illetve, hogy a bíró az iratmegküldési kötelezettségének mennyiben tett eleget. Ezután a panaszos egyéb perbeli nyilatkozatai hangzanak el, amelyek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel jelen ügyben nem bírnak relevanciával.

A bíró ezután rendre utasítja a kiabáló panaszost. A panaszos kioktatja a bírót arról, hogy álláspontja szerint milyen bűncselekményeket követett el a tanács elnöke. A bíró jegyzőkönyvezi az elmondottakat, majd közli, hogy be kívánja rekeszteni a tárgyalást, ezért megkérdezi, hogy kíván-e még valamit elmondani a panaszos. A panaszos erre emelt hangon kiabálni kezd. Szerinte nem minden iratot ismertetett a bíróság, nem lehet berekeszteni az eljárást, mert még nincs olyan stádiumban. A bíró ismételen rendreutasítja a panaszost, azzal, hogy amennyiben fenyegeti őt, ki fogja utasítani. A panaszos szerint lopásra használják a bíróságot, ez az ami nem elfogadható, nem az ő hangneme. A panaszos közli, hogy a bíró meghamisította a jegyzőkönyvet, amikor bediktálta, hogy ő fenyegető hangnemben beszélt a bíróval. A panaszos szerint továbbá jogtalanul jelölték ki a bíróságokat, mert ő per alá vonta a Győri Ítéletábrát már a kijelölések előtt, ezért Pest Megyének kellene eljárnia.

A bíró ezután berekeszti a tárgyalást, a panaszos pedig kiabálni kezd. A bíró megkéri a panaszost, hogy fáradjon ki, a panaszos erre még indulatosabban kezd kiabálni. Ekkor egy férfihang (véltetően a biztonsági őr) is felszólítja a panaszost a távozásra, aki továbbfolytatja a mondandóját. A panaszos kéri jegyzőkönyvezni, hogy a teremőr végig bent volt a tárgyaláson, ezután azon méltatlankodik, hogy jó sokáig tart odaérni a rendőröknek, illetve, hogy ő is kihívhatta volna őket.

4 perc múlva megérkeznek a rendőrök, akiket kér a bíró, hogy kísérik ki a panaszost az ítélethirdetésig. A rendőrök távozásra szólítják fel a panaszost. A panaszos kiabálni kezd, szerinte bűncselekmény zajlik a helyszínen, majd dulakodás hallatszik, a panaszos azt kiabálja, hogy engedjék el.

Dulakodás hallatszik újra, a panaszos azt kiabálja, hogy „Ez bíróság?, Ez bíróság?” A panaszos és a rendőr hangja hallatszik, de nem érthető a felvétel. Ezután a rendőr jelzi a panaszosnak, hogy átvizsgálja a ruházatát. A panaszos közli, hogy el akar menni, amire azt a választ kapja, hogy nincs joga, mert rendőri intézkedés alatt áll, a rendőri intézkedésnek ellenszegült, a bírói felhívásnak nem tett eleget, ezért elő lesz állítva. A panaszos újra kiabál, „Bíró? Egy bűnöző ül bent a széken.”

Érthetetlen az ezt követő párbeszéd. A panaszos a táskájáért kiabál, a rendőr eközben közli vele, hogy előállítják, mert ellenszegült a rendőri intézkedésnek. A panaszos kérdőre vonja a rendőröket, szerinte ez nem rendőri intézkedés, hanem a Btk. 139.§-ának „megsértése”. A panaszos kiabál, hogy át akarja nézni az iratait. A rendőr közli, hogy a panaszos a bírói felhívásnak nem tett eleget, ezután a rendőri felszólításnak sem, az intézkedésnek

ellenszegült, ezért testi kényszert alkalmaztak vele szemben, majd előállítják és mivel az intézkedés során megsérült, ezért az orvosi vizsgálatáról is intézkednek.

A panaszos ismét az iratainak átnézését követeli, ezért kéri, hogy vegyék le róla a bilincset. A rendőr rászól, hogy a rendőri intézkedésnek megvannak a szabályai, és működjön együtt. A panaszos közli, hogy nem ezek a szabályai, és az együttműködésben ne bízson. A rendőr közli, hogy beültetik a panaszost a kocsiba, mert fel kell írni a bíró adatait is.

A panaszost kiviszik a kocsiba, ahol közli a panaszos, hogy ezért 40 évet fognak kapni a rendőrök. A rendőr megjegyzi, hogy annyit emberölésért adnak, és azt kérdi, hogy tán meghalt valaki. A panaszos elmondja, hogy nem, de sérült a Btk. 139. §-a. Ha bünszövegségben követik el a cselekményt, az húsz év. Felsorolja, hogy álláspontja szerint milyen egyéb bűncselekmények valósultak meg a sérelmére. A továbbiakban a panaszos beszállítása hallatszik.

7) A panaszos 2012. szeptember 10-én újabb beadványt juttatott el a Testülethez elektronikus úton, amelyben előadta, hogy a rendőrök 2010. január 11-én fegyveres rablás keretében elvitték a tehergépkocsiját. Aznap fedezte fel az interneten, hogy gépkocsi forgalomban van. A panaszos kérte, hogy gépkocsijának a fellelési helyét adja meg, mert birtokba kívánja azt venni.

8) A panaszos 2012. szeptember 10-én további beadványt is eljuttatott a Testülethez elektronikus úton, amelyben előadta: az aznapi beadványában elfelejtette megjelölni a gépkocsi eltulajdonításának a helyszínt, ezért azt pótolta.

9) A panaszos 2012. szeptember 16-án újabb beadványt küldött. Ebben a korábbi peres ügyeit ismerteti, illetve azt, hogy miként próbált a Fővárosi Törvényszéken betekintetni a perek aktáiba.

10) A panaszosnak a Testület ügyfélszolgálatán 2012. szeptember 17-én történt meghallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos kifejezetten kérte 2012. szeptember 10-e óta érkezett beadványainak a Testület előtt FRP/458/2012/Pan. számon folyamatban lévő ügyszöveg iktatását és együttes elbírálásukat.

Előadta továbbá, hogy 2012. június 15-ét követően észlelte, hogy fáj a foga, később derült ki, hogy két tömött foga megsérült a rendőri intézkedés következtében, amely álláspontja szerint maradandó sérülésnek minősül. Ezt a rendőri intézkedést követő nap éjjelén, a Teve utcában jelezte is.

Megjegyezte azt is, hogy az ügyben további jogsértéseket észlelt, ezzel kapcsolatban az előző napon e-mailben panasz-kiegészítést küldött a Testületnek, kéri ennek az aktához csatolását.

Álláspontja szerint a hatóságok nem a jogszabályban foglaltak szerint végzik az ellene folytatott végrehajtást. A panaszos átadott két okiratot, amelyek az általa kiváltott kincstárjegyek készpénzre történő váltását bizonyítják. A panaszos kifejezetten kérte, hogy az ügyet dr. Tóth Tamás r. dandártábornoknak és dr. Hatala József r. altábornagynak küldje meg a Testület intézkedés céljából.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. P. J. r. alezredes 2012. július 30-án kelt átiratában előadta, hogy a panaszossal szemben fogatosított intézkedés jogalapja részben a V. Városi Bíróság bírójának, dr. H. T. bírónak az a kérése, illetve törvényen alapuló rendelkezése volt, hogy a tárgyalás rendjét a felszólítás ellenére ismételten súlyosan megzavaró személyt a tárgyalóteremből rendőri közreműködéssel el kell távolítani. A rendőri intézkedés, illetve a személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedés jogalapja másrészt az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározottak szerint a személyazonosság igazolásának megtagadása, valamint a 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulat szerint a jogsértő (szabálysértő) magatartás rendőri felszólítás ellenére történő továbbfolytatása.

A panaszossal szemben az intézkedés során az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer, valamint a 48. § d) pontja alapján bilincset alkalmaztak a rendőrök. A testi kényszer alkalmazásának pontos időtartamát a kényszerítő eszköz igénybevételéről készített jelentésben nem jelölik a rendőrök, csupán annyiban, hogy az együttműködésre vonatkozó felszólítást követően, a közreműködést megtagadó közléstől, az ellenszegülés miatt végrehajtott bilincselés időpontjáig tartott. A bilincs alkalmazására 2012. június 15-én 14 óra 45 perctől nevezett szabadon bocsátásáig (az igazoláson rögzített időpontig) 2012. június 15-én 18 óra 30 percig került sor. A kényszerítő eszköz alkalmazására a rendőrök előzetesen figyelmeztették a panaszost.

Az intézkedésről készült rendőri jelentések tükrözik, hogy a panaszossal mindvégig kulturált és nyugodt hangnemben folyt a kommunikáció, annak ellenére, hogy hangulatingadozásai, verbális agresszivitása, sértő, becsmérlő, nemegyszer a közvetlen hozzátartozókra vonatkozó megjegyzései kifejezetten feszült hangulatot idéztek elő.

Az előállítás ideje alatt a panaszost nem helyezték el előállító helyiségben. A rendőri intézkedés alatt a V. városi Rendőrkapitányság előállító helyisége előtti térben, a V. városi Kórház Traumatológiai Ügyeletén, illetve annak Sürgősségi Ambulanciáján, valamint meghallgatása során a Megyei Rendőr-főkapitányság II. épület 222. számú irodahelyiségében tartózkodott. A panaszos a hozzátartozó értesítésének lehetőségével nem élt, azt nem kérte, az ezen szándékával kapcsolatos kérdésekre a válaszadást megtagadta.

A panaszos a panaszjogát illetően a kellő tájékoztatást megkapta, ennek biztosítása érdekében a rendőri intézkedés során megtörtént a meghallgatása, amelynek kifejezett célja volt, hogy a személy törvényes jogával élve esetleges panaszát előterjeszthesse. A meghallgatása során rögzített jegyzőkönyv szó szerint tartalmazza a panaszos válaszait. Az irat szerint panaszos kétségbe vonta annak tényét, hogy rendőri intézkedés alatt áll. Tekintettel a jegyzőkönyvben rögzített közlésekre, a rendelkezésre álló iratok egy-egy példányát a rendőri intézkedést követően felterjesztették a V. városi Nyomozó Ügyészségre, mivel a panaszos által megfogalmazott jogsértő cselekmények vizsgálata a fenti szerv hatáskörébe tartozik.

A rendőri intézkedés során a panaszos arcán horzsolásos sérülés keletkezett, ezért az intézkedő rendőrök orvosi ellátásról gondoskodtak. A panaszos sérülése nem kényszerítő

eszköztől, hanem feltehetően a kényszerítő eszköz alkalmazása során keletkezett, a személy fekvő helyzetben történt bilincselésekor. Konkrét egészségügyi beavatkozásra nem volt szükség, mivel – mint azt a vizsgálat során készített dokumentáció is tartalmazza – szakorvosi vélemény szerint a panaszos sérülése azt nem tette szükségessé. A panaszos egészségügyi intézménybe történő kísérését a V. városi Rendőrkapitányság 3 fő járőre hajtotta végre, akik arról részletes jelentést készítettek. A jelentésben rögzítettek szerint a panaszos viselkedése, verbális közlései arra utaltak, hogy a rendőri intézkedésnek ellen fog állni, az alól igyekszik magát kivonni. Erre figyelemmel a járőr úgy döntött, hogy az Rtv. 48. § b) pontja alapján a kényszerítő eszköz alkalmazása a szemmel láthatóan zavart és arrogáns férfi esetén továbbra is indokolt. A panaszos egészségügyi ellátására 15 óra 20 perc és 17 óra 43 perc közötti időben került sor. Ezt követően az előállított személyt panasz előterjesztésére vonatkozó nyilatkozattétel, valamint az előállítás időtartamáról való igazolás kiállítására céljából visszazállították a Megyei Rendőr-főkapitányságra. Arra vonatkozóan nem rendelkezik a r. alezredes konkrét információval, hogy a panaszos az őt érintő orvosi dokumentációról kért-e másolatot, akár a rendőrségen, akár a kórház már korábban jelölt osztályain.

A rendőri intézkedés lezárásakor, a panaszos részére a szabadon bocsátása előtt az előállítás időtartamáról az igazolást átadták, amely dokumentum aláírását a panaszos – hasonlóan az eljárás során keletkezett többi irathoz – kifejezetten megtagadta.

A panaszossal szemben a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 216. §-ába ütköző és aszerint minősülő jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési eljárást kezdeményeztek a rendőrök.

A r. alezredes előadta még, hogy a rendelkezésre álló információk alapján a rendőri közreműködést a tárgyalóteremben a tárgyalást vezető bíró kezdeményezte. A bíró kérésére került sor a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletének értesítésére a bíróság portaszolgálatával. A kikerülő rendőröket B. B. biztonsági őr fogadta, aki a tárgyalóterembe vezette őket. A telefonon érkező bejelentésről készült hangfelvételt a rendőrség már nem tudja a Testület rendelkezésére bocsátani, tekintettel arra, hogy azt (30 nap elteltével) már törölték.

Megjegyezte még a r. alezredes, hogy a tényállás tisztázása szempontjából fontos körülmény, hogy a panaszos – mint azt a jelentések is tartalmazzák – többségében láthatóan zavartan, az adott szituációhoz képest teljesen inadekvát módon, míg egyes időszakokban teljesen tiszta tudattal cselekedett. Erre a kettősségre, magatartásának kiszámíthatatlan voltára tekintettel volt indokolt többek között az előállítás teljes tartama alatt a bilincs alkalmazása, a személy együttműködő magatartása ugyanis nem volt minden kétséget kizáróan megítélhető. Tekintettel arra, hogy a panaszos több fenyegető, becsmérlő, az intézkedő rendőrökre, valamint azok hozzátartozóira sértő kijelentést tett, s ezzel, szemmel láthatóan szándékosan ingerelte, provokálta a vele szemben intézkedő rendőröket, így valamennyi, vele az intézkedés során kapcsolatba került rendőr fokozott figyelmet fordított a személyt érintő kommunikációra. Ezt a kommunikációt rendkívül megnehezítette, hogy a panaszos a feltett kérdésekre egyáltalán nem, vagy nem a kérdésre válaszolt. Kommunikációja gyakorlatilag csak arra szorítkozott, hogy közölje azon bűncselekményeket, melyet megítélése szerint a bíró, valamint az őt előállító, illetve vele szemben intézkedő, továbbá az őt meghallgató rendőrök a sérelmére elkövettek. Zavart, agresszív viselkedése jelentős mértékben megnehezített minden vele kapcsolatos rendőri intézkedést, többek között még azon meghallgatását is, amely kifejezetten az őt ért esetleges sérelmek kivizsgálására irányult.

2) B. Z. r. alezredes, a Közrendvédelmi Osztály vezetője 2012. június 19-én kelt jelentésében előadta, hogy 2012. június 15-én a Megyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: MRFK) Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály „Jutas” Akció Alosztály állományába beosztott F. P. r. fhdgy. és Ny. Á. r. törm. 8 és 16 óra között gépkocsizó járőrszolgálatot teljesítettek V. város város területén.

A járőr aznap 14 óra 43 perckor megjelent a V. város Városi Bíróság 6. számú tárgyalótermében, mivel onnan — a MRFK ügyeletén keresztül — dr. H. T. bíró segítséget kért egy személy tárgyalóteremből való eltávolítása, kivezetése érdekében. A kiérkező járőrt a bíróságon biztonsági őrként szolgálatot teljesítő B. B. fogadta, aki a rendőröket a fenti számú tárgyalóterembe kísérte. A tárgyalást vezető bíró közölte, hogy a panaszos a tárgyalás rendjét zavarta: több alkalommal felszólította, hogy tanúsítson jogkövető magatartást, a tárgyalást ne akadályozza, a panaszos a felszólításnak nem tett eleget. Emiatt őt a tárgyalóterem elhagyására szólította fel a bíró, a panaszos azonban ennek többszöri felszólítás ellenére sem tett eleget, ezért a bíró felkérte a járőrt, hogy a panaszost vezessék ki a tárgyalóteremből.

F. P. r. fhdgy. járőrvezető ekkor felszólította a panaszost, hogy a tárgyalótermet hagyja el, aki erre nem volt hajlandó, és bűnözőnek titulálta a tárgyalást vezető bírót. Tekintettel arra, hogy a panaszos a többször megismételt rendőri felszólításnak nem tett eleget, a rendőrök testi kényszer alkalmazásával (a személy jobb és bal karjának megfogásával, illetve annak hátra helyzetben történő rögzítésével) kivezették a tárgyalóteremből.

A testi kényszer alkalmazása során a panaszos a többszöri figyelmeztetés ellenére is megpróbált a fogásból szabadulni, és vissza akart térni a tárgyalóterembe, közben pedig folyamatosan fenyegetőzött. Erre tekintettel a járőr az aktívan ellenálló személyt a földön fekvő helyzetben megbilincselte, majd a tárgyalóterem előtt elhelyezett egyik padra ültette. A panaszos a rendőri intézkedést illetően minden együttműködést megtagadott, személyazonosságának igazolására (személyazonosító okmányának az átadására) nem volt hajlandó. Közölte a járőrrel, hogy eljárásuk nem jogszerű, ezért nem működik együtt, mindenkit feljelent, mivel a bírónóval bünszövetségben a Btk. 139. §-ba ütköző bűncselekményt követtek el.

Mivel a panaszos személyazonosságának igazolását megtagadta, illetve a szabálysértést a felszólítás ellenére továbbfolytatta, a rendőrök előállították a MRFK-ra. Tekintettel arra, hogy a panaszos a kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazása során az arcán megsérült, illetve szemmel látható volt irracionális, zavart, a szituációhoz egyáltalán nem igazodó viselkedése, a rendőrök gondoskodtak orvosi vizsgálatáról, amelyet a V. városi Rendőrkapitányság járőrinek közreműködésével hajtottak végre, mivel a panaszos több alkalommal kijelentette, hogy az intézkedő rendőröket (F. P. r. fhdgy-ot és társát) feljelenti.

Az orvosi vizsgálat a panaszos estében nem állapított meg olyan sérülést, amely ellátást igényelt volna, de a részletes orvosi vizsgálatához a panaszos nem járult hozzá, ugyanakkor az ambuláns kezelő lapon rögzítettek szerint fizikai problémáról nem számolt be.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedést illetően panaszt jelentett be, illetve az intézkedő rendőröket bűncselekmény elkövetésével vádolta, a rendőrök meghallgatás útján kívánták tisztázni a panasz okát, valamint az esetleges rendőri jogsértésre utaló körülményeket. A panaszos a meghallgatása során teljesen irracionálisan viselkedett.

Magatartásának inadekvát volta a meghallgatását jelentős mértékben befolyásolta. A rendőri fellépés kapcsán közölte, hogy az tulajdonképpen nem volt rendőri intézkedés, mivel a rendőrök és a bírónő bűncselekményt követtek el a sérelmére. Többször hangsúlyozta, hogy magatartásuk kimeríti a Btk. 139. §-ban foglalt alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása büntetettét. A meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a rendőri meghallgatás kényszervallatás, a meghallgatást végzők bűnözők partnerei, a panaszos ellopott pénzén élnek. Közölte, hogy a meghallgatásán jelen lévő K. R. r. szds.-sal szemben becsületsértés miatt magánindítvánnyal fog élni, a többi jelenlévővel szemben (dr. H. G. r. alezredes, valamint Cs. J. r. őrgy.) pedig pótmagánvádat fog előterjeszteni. Többször hangsúlyozta, hogy éveket fognak ülni, mert bűnözők pártjára álltak. Több kérdésben is úgy nyilatkozott (pl. a sérüléseire vonatkozóan), hogy azt nincs joguk vizsgálni, ezért nem kíván rá válaszolni. A panaszos viselkedésre rendkívül kiszámíthatatlan volt. A feltett kérdésekre csak azok többszöri megismétlését követően volt hajlandó válaszolni, és válaszai az intézkedő rendőrök, valamint a meghallgatásánál jelen lévő rendőrök által – véleménye szerint – elkövetett „bűncselekményekre” vonatkoztak.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés, illetve meghallgatása során többször jelezte, hogy a rendőrök a sérelmére bűncselekményt követtek el, a r. alezredes javasolta az ügyben keletkezett iratok 1-1 példányának megküldését az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező V. városi Nyomozó Ügyészségnek.

3) K. R. r. szds., a „Jutas” Akció Alosztály vezetője 2012. június 18-án kelt összefoglaló jelentésében előadta, hogy 2012. június 15-én 14 óra 45 perckor az Akció Alosztály járőrei azért jelentek meg a V. Városi Bíróságon, mert dr. H. T. bírónő rendőri intézkedést kért az általa vezetett tárgyaláson irracionálisan és agresszíven viselkedő panaszos tárgyalóteremből történő eltávolítása végett.

A rendőrök elmondták, hogy odaérkezésüket követően a panaszos irracionális viselkedését tovább folytatta, és az együttműködési szándék legcsekélyebb jelét sem adta. Továbbra is megkérdőjelezte a bíróság legitimitását, bűnözőnek nevezte a bírót, és az intézkedésüket jogszerűen folytató rendőröket is a bíróval bünszervezetben szövetkező bűnözőknek titulálta. Azon rendőri felszólítás teljesítését, hogy a tárgyalótermet hagyja el, kifejezetten megtagadta.

A járőrök által leírt, két oldalról a kezek megfogásával történt kivezetés megkísérlése szakszerű volt, és amennyiben célravezető, elégséges is lett volna a feladat teljesítéséhez, de a panaszos tetteles ellenálláshoz folyamodott. Ekkor a r. szds. álláspontja szerint F. P. r. fhdgy. jogszerűen döntött – a felszólítást és figyelmeztetést követően – az ellenszegülés megtörése érdekében a legenyhébb kényszerítő eszköz, az Rtv. 47. § szerinti testi kényszer, valamint az Rtv. 48. § d) pontja szerinti bilincs alkalmazása mellett.

Ekkorra már az is nyilvánvalóvá vált, hogy a panaszos a legalapvetőbb együttműködő magatartást sem hajlandó tanúsítani. Személyazonosságának igazolását határozatlan megtagadta, ellenszegült a jogszerű rendőri intézkedésnek, és ezt a magatartást többszöri felszólítás ellenére is tovább folytatta. Az előállítást követően a r. szds. intézkedett a V. Városi Bíróság érintett biztonsági kamerái által rögzített képanyag archiválására, hogy eljárás esetén az kikérhető legyen. Az archiválási B. B. teremőr végezte, aki a bíróságon történt intézkedésnek is szemtanúja volt, és akit tanúként nevezek meg.

Az előállítás szükséges és jogszerű volt. A r. szds. véleménye szerint szakszerű végrehajtási megoldásként kell értékelni, hogy az orvosi vizsgálatra történő átszállítás feladatát átvette a V. városi Rendőrkapitányság „Figyelő 918” hívónevű járőre.

A járőrvezető, V. Z. r. törm. meghallgatása során elmondta, hogy a panaszos az orvosi vizsgálat ideje alatt sem volt együttműködő. Nem engedte dr. B. T. kezelőorvosnak, hogy „érdemben” megvizsgálja őt. A vizsgálat során feltett kérdésekre nem vagy csak részben válaszolt, és a kezelőorvost is feljelentéssel fenyegette.

Az orvosi vizsgálatot követően dr. H. G. r. alezredes és a r. százados szó szerinti jegyzőkönyv felvétele mellett meghallgatta a panaszost. A jegyzőkönyvet Cs. J. r. örgy. gépelte. A meghallgatást a r. ezredes vezette. A panaszos tulajdonképpen nem volt hajlandó nyilatkozni arra, hogy a rendőri intézkedéssel szemben van-e, és ha igen, milyen panasz. Folyamatosan azt hangoztatta, hogy ő nem rendőrségen van, és ezt megelőzően nem bíróságon volt, mert a bírónő is és a rendőrök is bűnözők.

Annak ellenére, hogy a meghallgatás során mindvégig nyugodtan, udvarias hangnemben beszéltek a panaszossal, ő arrogáns, lenéző módon, nem egyszer hangját felemelve beszélt a rendőrökkel. Mindenkit, akivel az ügy kapcsán kapcsolatba került, feljelentéssel fenyegetett, és bűnözőnek nevezett.

Az intézkedés megkezdésétől a szabadon bocsátásig fenntartották a panaszos bilincselését, aminek kizárólag az általa tanúsított agresszív, rendkívül ellenséges magatartás volt az oka.

4) Az előállítás végrehajtásáról szóló 2012. június 15-én kelt jelentés rögzíti, hogy aznap 14 óra 45 perckor intézkedtek a rendőrök a panaszossal szemben, annak során az Rtv. 29. § alapján igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján ruházatátvizsgálatot fogatosítottak, illetve a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (1) bekezdés d) pontjának I. fordulata alapján előállították.

Az intézkedés során az arra történt figyelmeztetést követően, az Rtv. 47. § alapján testi kényszert, illetve az Rtv. 48. § d) pontja szerint bilincset alkalmaztak a rendőrök.

A jelentés az események rövid leírásaként rögzíti, hogy a Megyei Ügyelet utasította F. P. r. hdgy.-ot és a Ny. Á. r. törm.-t, hogy menjenek azonnal a V. Városi Bíróságra, mert az egyik tárgyalóban a tárgyalást vezető bíró segítséget kért, mivel a tárgyaló ügy felperese agresszíven viselkedik. 14 óra 43 perc körüli időben értek a rendőrök a bíróság épületébe, ahol B. B. biztonsági őr fogadta, majd a földszint 6-os számú tárgyalóba irányította őket. A tárgyalóban a bírónő közölte, hogy a felperest (a panaszost) a 1998. évi XIX. törvény 245. § (2) bekezdés alapján felszólította [valószínűleg elírás és a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 134. §-ára gondolt a jelentés készítője], hogy hagyja el a tárgyalótermet, aki ezt megtagadta. Ezért a bírónő felkérte rendőröket, hogy a panaszost – tekintettel a fenti jogszabályra, valamint ugyanezen törvény 163. § (2)-(3) bekezdéseire – vezessék ki a tárgyalóteremből.

A r. hdgy. felszólította a panaszost, hogy hagyja el a helyiséget, amire azt válaszolta, hogy nem hajlandó, mert „Ez nem bíró, hanem egy bűnöző!”. Ezután a r. hdgy. közölte vele, hogy amennyiben nem hajlandó a felszólításnak eleget tenni, a törvény nevében testi kényszert fog

vele szemben alkalmazni. Erre a panaszos azt válaszolta, hogy ez nem jogszerű eljárás, ezért nem engedelmeskedik. Ekkor a r. hdgy. megfogta a panaszos jobb karját, és az ajtó felé próbálta vezetni. Közben járőrtársa, Ny. Á. r. törm. a panaszos bal karját fogta meg, és együtt megpróbálták kikísérni a panaszost, aki a testi kényszer alkalmazása során többszöri figyelmeztetés ellenére is folyamatosan próbált szabadulni a fogásból, fenyegetőzött, és vissza akart jutni a tárgyaló terembe. Mivel a r. hdgy. más lehetőséget nem látott az intézkedés eredményes befejezésére, közölte vele, hogy a törvény nevében meg fogja bilincselni. A panaszos egyre agresszívebben állt ellen és próbált szabadulni a fogásból, ezért a bilincselés végrehajtásához a földre kényszerítette a r. hdgy., majd fekvő testhelyzetben karjait hátrabilincselte. A bilincselést követően a r. hdgy. átvizsgálta a panaszos ruházatát és leültette a tárgyaló előtti padra. Megkérdezte a panaszost, hogy hol találja a személyes iratait, hogy adatait rögzíteni tudja. A panaszos erre azt válaszolta, hogy ez nem jogszerű eljárás, ezért semmilyen módon nem működik együtt. Hozzátette, hogy ezt nagyon „meg fogják szívni” a rendőrök, mert feljelenti őket, és 40 évet fognak ülni, mert a bírónővel bünszervezetben a Btk. 139. §-ába ütköző bűncselekményt követtek el. Mivel a panaszos továbbra sem működött együtt, és személyazonosságát sem volt hajlandó igazolni, az MRFK-ra előállították.

A bilincselés során a panaszos arcán horzsolásos sérülés keletkezett, ezért orvosi vizsgálatáról kellett gondoskodni. Tekintettel arra, hogy kijelentette: az intézkedő rendőröket fel fogja jelenteni, a további intézkedések végrehajtására a panaszost, az ügyeletvezetővel történt egyeztetést követően átadták a rendőrök a V. város Rendőrkapitányság járőreinek 15 óra 20 perckor. A panaszos orvosi vizsgálatra szállításáról V. Z. r. törm. vezetésével a hívónevű járőr gondoskodott.

A panaszos megkapta az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti szóbeli tájékoztatást az előállítás okáról és az írásbeli igazolást az előállítás időtartamáról. A panaszossal szemben az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentést tettek jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség címén.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás rögzíti, hogy a panaszossal szembeni intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazás jogszerű, szakszerű és arányos volt.

5) A Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről elnevezésű, 2012. június 15-én kelt dokumentum rögzíti, hogy az előállítás ellen panasza van a panaszosnak, mert szerinte a fogvatartása jogtalan. Az előállítás során sérülése keletkezett, de annak helyéről a panaszos nem nyilatkozott. Az Rtv. 18. § alapján hozzátartozó vagy más személy kiértesítését nem kérte. Arra a panaszos nem emlékezett, hogy megkapta-e az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatást az előállítás okáról és várható időtartamáról. Arra a kérdésre, hogy szenved-e orvosi kezelést, felügyeletet igénylő vagy fertőző betegségben, akként válaszolt, hogy erre a kérdésre nincs joga nyilatkoztatni a rendőrnek. A nyilatkozat aláírását a panaszos megtagadta, ezt F. B. hatósági tanú igazolta aláírásával.

6) A panaszos 2012. december 15-i meghallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a meghallgatás 17 óra 45 perctől 18 óra 1 percig tartott. A panaszos arra a kérdésre, hogy panaszal kíván-e élni, akként válaszolt, hogy nem történt rendőri intézkedés, a rendőrök és a bíró bűncselekményt követett el. A Nagykanizsai Városi Bíróság vezetője szintén bűncselekményt követett el ellene. A V. városi bírónő magatartása a Btk. 139. §-ába ütközik, amihez a rendőrök csatlakoztak. A rendőrök egy bűnöző hívására érkeztek a helyszínre. Nem

bíróságon volt a panaszos, az adott időben sem rendőrségen tartózkodik. A rendőröket az elkövetett bűncselekmény miatt fel fogja jelenteni.

Arra a kérdésre, hogy a rendőri intézkedés során keletkezett-e sérülése vagy kára, akként válaszolt, hogy a meghallgatása kényszermeghallgatás. A kihallgatói nem rendőrök, hanem bűnözők partnerei, és az ő elloptott pénzéből élnek. A meghallgatásban résztvevő K. R. megsértette őt, ezért becsületsértés miatt feljelentést fog tenni.

Arra a kérdésre, hogy az intézkedéssel kapcsolatban kíván-e panasszal élni, azt felelte a panaszos, hogy ez nem volt rendőri intézkedés, a rendőrök a bűn oldalára álltak. Kijelentette, hogy nem fog semmit sem aláírni, és magánváddal, illetve pótmagánváddal fog élni a rendőrökkel szemben.

Ezután kérdésre újra kijelentette, hogy semmilyen iratot nem hajlandó aláírni, ezért helyette a jegyzőkönyvet F. B. hatósági tanú látta el kézjegyével.

7) A V. városi Rendőrkapitányság rendőrei, V. Z. r. törm., N. N. r. zls., P. Zs. r. őrm. 2012. június 15-én kelt közös jelentésükben előadták, hogy aznap 15 óra 15 perckor a szolgálatparancsnokuk utasította őket, hogy az F. P. r. fhdgy és Ny. Á. r. törm. által előállított személyt vegyék át, majd kísérik a V. városi Kórházba egészségügyi ellátás és vizsgálat céljából.

Előzetes információként kérdésre elmondták, hogy a személy előállítására azért került sor, mert a V. Városi Bíróságon egy tárgyalás közepette viselkedése kezelhetetlenné vált, és a bíró elrendelte a tárgyalóteremből történő rendőri kivezetését. Viselkedése irracionálisnak tűnt, többek között azért, mert azt akarta a rendőrségtől, hogy vegyék őrizetbe a bírót. A kivezetést a r. hadnagy és a r. törm. hajtotta végre. Annak során a panaszos agresszívan viselkedett és a rendőri intézkedésnek ellenállt, ezért vele szemben sor került testi kényszer és bilincs alkalmazására, valamint ruházata átvizsgálásra. Erről külön jelentés készült.

V. Z. r. törm. 15 óra 20 perckor igazoltatta a panaszost, akinek kezei hátrabilincselts állapotban voltak és az intézkedés során a történetekre tekintettel úgy is maradtak. Miután kilépett a r. törm. az előírások szerint igazolta, közölte a panaszossal, hogy az előállítása keretében átkíséri őt a V. városi Kórházba orvosi ellátása és vizsgálat céljából. Az átkísérést megelőzően a panaszos két csomagját átvizsgálta a r. törm. Ennek során az aktatáskában egy Nokia mobiltelefont, valamint egy inaktív és egy aktív diktafont is talált. Az aktatáskában lévő pénztárcából előkerült a panaszos nevére kiállított személyi igazolvány is. A pénztárcában több bankjegyet és aprópénzt is látott a rendőr, de azt nem vette ki onnan és nem számolta át tételesen, ugyanis a panaszost nem helyezték el előállító helységben. Miután az igazolványt kivette, a rendőr a tárcát visszarakta az aktatáskába, majd azt visszazárta.

A panaszos az intézkedések ezen szakaszában fizikailag nem állt ellen, együttműködő volt, de szóban vitatta az intézkedés jogszerűségét és azt mondta, hogy az átkísérését foganatosító rendőrök nem rendőrök, ezért nem is intézkedhetnek vele szemben. Míg tehát szóban arra utalt, hogy ellenállást kíván vagy fog tanúsítani, addig tetteiben együttműködött, így további kényszerítést nem alkalmaztak vele szemben. Az intézkedés során többször is bűncselekményt elkövetőnek nevezte V. Z. r. törm.-t és társait. Azt is mondta, hogy elintézi a

jövőjüket, továbbá mindenkit feljelent, és 20 évre börtönbe juttat. Tiszteletlenül és lekezelően kommunikált mindenkivel.

A későbbiekben a kórházban az őt megvizsgálni és ellátni kívánó orvossal szemben is elutasítón és flegmán viselkedett, az ellátásba és a vizsgálatokba nem egyezett bele. Elmondta, hogy az orvosokat is feljelenti. A panaszos arcának bal oldalán egy bőrpír és abban egy kb. 2 mm-es hámsérülés volt látható. Az orvos és az intézkedő rendőrök által feltett kérdésekre is elutasító választ adott. Az orvos a vizsgálatok során úgy nyilatkozott, hogy nem tud megállapítást tenni a panaszos viselkedése alapján arra vonatkozóan, hogy beszámítható-e.

Ezt követően a panaszost visszakísérték a MRFK „Jutas” Bevetési Osztályára, ahol 17 óra 43 perckor átadták K. R. r. szds-nak további intézkedés céljából.

A V. városi Rendőrkapitányság rendőreinek intézkedésről teljes hosszában kamerafelvétel készült, a rögzítésről az intézkedés megkezdésekor tájékoztatták a panaszost.

8) 2012. június 15-én a Traumatológiai ügyeleten készült ambuláns kezelőlap szerint a panaszos nem egyezett bele az orvosi vizsgálatba. Azt rögzíti ugyanakkor, hogy a panaszos bal arcán igen-igen felületes, pontszerű seb nem felfedezhető, ami nem igényel ellátást. Egyéb külsérelmi nyom nem látható. Végtagjai alakilag és funkcionálisan épnek tűntek.

9) A 2012. június 15-én, a Sürgősségi Ambulancián készült ambuláns kezelőlap szerint a bilincsből lévő panaszos nem egyezett bele a vizsgálatba panaszmentességre hivatkozással. A kérdésekre nyugodtan, adekvátan válaszolt.

10) A bíróság biztonsági kamerája az alábbiak szerint rögzítette a rendőri intézkedésnek a tárgyalóterem előtt zajlott részét. A tárgyalóterem elé 14 óra 44 perckor érkeznek meg a rendőrök. 14 óra 45 perckor látható, hogy először kijön a biztonsági őr a teremből, majd a két rendőr a karjánál megfogva próbálja kihúzni a panaszost, aki ennek láthatóan ellenáll, megpróbálja magát kitépni a rendőrök kezeiből. Ezután a rendőrök leviszik a panaszost a földre, majd a kezeit hátrabilincselik. Ezt követően a panaszost felültetik és az egyik rendőr átvizsgálja a ruházatát, majd felemeli a panaszost a földről, és kimennek a kamera látóteréből. Ezután kb. 3 perccel később a két rendőr elvezeti a panaszost a folyóson.

A másik biztonsági kamera felvételén az látszik, hogyan a folyóson az egyik rendőr ezután a tanúkkal beszél.

11) A kapitányságon készült felvételen az alábbiak láthatóak.

A felvételen a panaszos hátrabilincselte kézzel egy széken ül, az arcán kisméretű vérző hámsérülés látható. Odamegy hozzá egy rendőr (V. Z. r. törm.), köszön, bemutatkozik és elmondja, hogy melyik kapitányság állományába tartozik, tájékoztatja a panaszost, hogy orvosi vizsgálatra átszállítják a kórházba. A panaszos erre közli, hogy nem fogják kivinni, és nem fogják kivizsgálni, mert nem rendőri intézkedés, hanem bűncselekmény történt, nincs joguk sehova se vinni. A rendőr erre úgy reagál, hogy ezt az orvosnak elmondhatja, aki megvizsgálja, hogy ha ebbe a panaszos beleegyezik, de nekik kötelességük az orvosi

ellátásról gondoskodni. A panaszos erre visszaszól: „már ha rendőrök, de Önök nem rendőrök, hanem bűnözők”.

Egy másik rendőr kéri a panaszos adatait, amire utóbbi azt válaszolja, hogy már megkérdezték az adatait, és nem kíván a férfival beszélni, mert nem tartja őt rendőrnek. A rendőr megkérdi, hogy van-e a panaszosnál szűrő- vagy vágóeszköz, amire a panaszos nem felel. Ezután közli a rendőr, hogy át kell vizsgálni a csomagjait és a ruházatát. A panaszossal korábban intézkedő rendőrök közbeszólnak, hogy a ruházatát már átvizsgálták. Ezután V. Z. r. törm. közli a panaszossal, hogy az intézkedésről kamerafelvétel fog készülni.

Ezután az egyik rendőr gumikesztyűben elkezd a csomagátvizsgálást, előtte újra megkérdi, hogy van-e szűrő- vagy vágóeszköz a panaszosnál, amire a panaszos ismét nem felel, és elfordítja a fejét. Eközben a panaszos megkérdi, hogy miért van megbilincselve, amire azt a választ kapja: mert ellenszegült a rendőri intézkedésnek. Erre a panaszos közli, hogy nem volt rendőri intézkedés. A rendőr azt feleli, hogy ezt majd az eljárás eldönti. A panaszos erre emelt hangon feleli, hogy hát egy tárgyaláson volt, ahol joga van nyilatkozni, a rendőrök kirángatták a tárgyalóteremből, milyen rendőri intézkedésről beszélnek.

A rendőr eközben elkezd a második csomag átvizsgálását, amiben két diktafon is van, illetve a panaszos pénztárcája, amiből a rendőr előveszi a panaszos személyi igazolványát. A rendőr átnézi a pénztárca rekeszeit, amire a panaszos megjegyzi, hogy ahhoz, amit most csinál a rendőr, biztosan nincs joga. A rendőr elviszi magával a panaszos igazolványát, majd amikor visszatér (felvétel 10. perce), közli a panaszossal, hogy elviszik a kórházba. A panaszos jelzi, hogy nem akar a kórházba menni. A rendőr közli, hogy ő nem akar kényszert alkalmazni, mindenkinek jobb ha önként velük meg a panaszos. A panaszos ismét közli, hogy nem akar kórházba menni, a rendőr azt feleli erre, hogy ez nem kívánságműsor, velük kell mennie. Erre a panaszos, „Önök nem rendőrök”. A rendőr válasza, de „azok vagyunk”. A panaszos emelt hangon közli, hogyha a rendőrök, nem követhetnének el bűncselekményt és hozzáteszi, hogy feljelentést akar tenni. A rendőr azt feleli, hogy a vizsgálat után megteheti, de most menjenek. Ekkor a panaszos némi noszogatásra feláll a székről, majd az egyik rendőr megfogja a felkarját, a másik a panaszos háta mögött a bilincset és kikísérik az épületből. Eközben közlik, hogy a dolgai ott maradnak a kapitányságon, arra az egyik kollegájuk figyel.

Beültetik a panaszost a rendőrségi gépjárműbe. Miután megérkeznek a kórházba, leültetik a váróterbe. A panaszos közli a kamerázó rendőrrel, hogy vegye fel azt is, hogy meg van bilincselve. A rendőr azt feleli, hogy felvette, és hogy jogszerűen van a panaszoson a bilincs, mire a panaszos visszakérdez, hogy „igen?”, „az majd ki fog derülni”. A panaszos ezután kicsit fészkelődik a széken, de alapvetően nyugodtan várakozik. Az asszisztens a panaszost szólítja, aki közli, hogy ha leveszik a bilincset, akkor bemegy. A felvételen beszéd hallatszik, de érthetetlen. Ekkor a panaszos felpattan a székből, és elindul a folyóson, majd közli, hogy „ő elmondja”. Az egyik kísérő rendőr megfogja a karját, majd a másik is, és visszatartják a panaszost. Kb. 2 perc után a panaszos visszaül a székre, ezután a rendőrök rögtön felállítják, és a karjánál megfogva bekísérik a vizsgáló helyiségbe. A panaszos rögtön emelt hangon kijelenti az orvosnak, hogy nem járul hozzá a vizsgálathoz, akarata ellenére hozták a kórházba. Elmondja még, hogy bűncselekmény áldozata, kirángatták a tárgyalóteremből, és ha hivatalból nem tesznek feljelentést a dolgozók, akkor ők is bűncselekmény elkövetői. Egy férfihang (véltetően az orvos) közli, hogy letakarítják a panaszos arcát, mire azt feleli, hogy azt megtehetik, hiszen meg van bilincselve. Az orvos közli, hogy még seb sincs, annyira kicsi a hámsérülés. Arra a kérdésére, hogy fáj-e valamelye, a panaszos nem nyilatkozik,

ugyanakkor követeli, hogy az orvos azt is írja le, amit a panaszos elmondott. Az orvos azt feleli, hogy ő ilyen bírósági ügyekbe nem folyik bele. A panaszos emelt hangon vitatkozni kezd az orvossal, szerinte az orvos hivatali kötelessége, hogy feljelentést tegyen, hiszen a panaszost rendőrök támadták meg. Az orvos elmondja a panaszosnak, hogy neki csak nyolc napon túli sérülés esetén van ilyen kötelezettsége, de a panaszos meg sem engedte, hogy megvizsgálja, így nincs miről beszélni. Hozzáteszi még, hogy a panaszos meg polgári perben vagy más úton érvényesítheti az igazát. Az orvos elkezd az ambuláns lapot diktálni, többek között azt is mondja, hogy a panaszost a viselkedése miatt elvezették a tárgyalóteremből, mire a panaszos közbe kiállt, hogy ha ezt leírja az orvos, akkor őt is feljelenti. A panaszos közli, hogy komoly lelki sérüléseket szerzett. Az orvos jelzi, hogy azt majd a másik oldalon vizsgálják, és az épület másik része felé mutat. Az orvos átadja a rendőröknek az ambuláns lapot és közli, hogy baleseti szempontból nincs ellátási igénye a panaszosnak, esetleg az SBO-n (Sürgősségi Baleseti Osztály) is megnézzethetik. Az orvos ad még egy példányt az ambuláns lapból a rendőrnek. Ezután a rendőrök a panaszossal átmennek az SBO vizsgálószobája előtti széksorhoz, a panaszost le akarják ültetni, aki a kijelölt helyre nem akar leülni, helyette állva marad. Néhány perc elteltével megkérdi a rendőr nevét, majd közli vele, hogy fel fogja jelenteni és megkérdőjelezi azt az állítást, hogy ő „irracionálisan” viselkedett volna. A panaszos félig leül egy folyóson lévő asztal lapjára. Két perc elteltével teljesen felül az asztalra. Majd újra fészkelődik rajta, és megkérdi, hogy mire várnak még. A kérdésre a rendőr azt feleli, hogy vizsgálatra. Erre a panaszos közli, hogy „ez magának sok jót nem fog hozni”, mert már nem lesz olyan visszafogott, mint amilyen eddig volt. Amikor kijönnek a rendelőből a panaszosért, a panaszos azt mondja, hogy itt tévedés van, „az urak” a betegek, és tévedésből odacipelték őt. A nő közli, hogy vigyék be a vizsgálóba a rendőrök a panaszost, akik erre bevezetik és leültetik. A panaszos kérdésre elmondja, hogy a rendőrök elvitték egy tárgyalásról, ahol a bíró bűncselekményt követett el. A rendőrök brutálisan megtámadták, most meg bilincsben viszik mindenhova, miközben a bilincs már csontig vágja magát. Az ápolónő (?) kérdésére, hogy van-e panasza, annyit felel a panaszos, hogy szorítja a bilincs. Egyik orvosi kérdésre nem hajlandó nyilatkozni. A rendőr elmondja, hogy a panaszos viselkedésének a megértéséhez kérnek orvosi segítséget, erre a panaszos indulatosan ismét elmondja, hogy a bíró is alperes, elismert több bűncselekményt és mint bűnöző hívta ki a rendőröket. A panaszos válaszul ezután többször emelt hangon kérdőre vonja a rendőröket, hogy fel tudják-e fogni, amit mond, amire a rendőr közli, hogy nem hülye.

A rendőr ezután elmondja, hogy arra is kíváncsiak, hogy a panaszos teljes mértékig beszámítható-e, mire a panaszos közbevág, hogy ő meg arra kíváncsi, hogy az intézkedő rendőr az-e. A panaszos nem járul hozzá a további vizsgálatokhoz. Az ápolónő kiállítja az ambuláns lapot. Megkérdi a panaszostól, tudja-e, hogy hol van, mire a panaszos közli: persze, hogy tudja, egy bűncselekmény kellős közepén, a V. városi Kórházban. A panaszos és az ápolónő között „vita” alakul ki arról, hogy bűncselekmény áldozata-e a panaszos. Az ápolónő közli, hogy kb.1 órát kell várni a vizsgálatra, mert még tíz beteg van a panaszos előtt. A panaszos kijelenti, hogy nincs szüksége orvosi ellátásra, menni akar. Az ápolónő közli vele, hogy „ezt nem Ön dönti el”, szerinte szükség van a vizsgálatra, de ehhez a panaszosnak le kell nyugodnia, és ha a doktor is úgy látja, hogy minden rendben van, akkor el fogja engedni. A panaszos közli, hogy az ápolónőt is feljelenti. A panaszost ezután kivezetik a folyósóra, és leültetik egy székbe.

Az 1 óra 6 perc hosszúságú felvétel itt véget ér.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a IV. cikkben rögzített személyi szabadsághoz, illetve a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a panaszos beadványában foglalt mely kifogások vizsgálatára rendelkezik hatáskörrel.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentebb részletezett hatásköri szabályok miatt a polgári peres eljárás, illetve a végrehajtási eljárás keretében foganatosított eljárási cselekményeket érintő kifogások kapcsán a Testületnek nincs jogosultsága vizsgálatot folytatni. Mindezek alapján a Testület nem tudta vizsgálni a panaszosnak azon kifogásait, amelyek a végrehajtási eljárásra, illetve a különféle polgári pereiben tapasztalt anomáliákra (pl. pénteki határnap², biztonsági őr jelenléte, nem megfelelő jegyzőkönyvezés és iratismertetés) vonatkoztak.

Ugyanakkor Testület a panaszos beadványa alapján vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, az előállítás jogszerűségét és arányosságát, és a kényszerítő eszközzel kapcsolatos kifogásokat.

² Az eljáró bírónak a Megyei Bíróság honlapján található információk szerint szerda és péntek a kijelölt tárgyalási napja.

2) A Testület ezt követően a panaszbeadvány határidőben érkezetttségét értékelte.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése értelmében „a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az öt évtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni”.

A panaszolt esetekben megállapítható, hogy a sérelmek felismerése – azok jellegéből fakadóan – egybe esett az intézkedés foganatosításának időpontjával, így az Rtv. 93. § (1) bekezdés első fordulata alkalmazásának volt helye.

A panaszbeadványban foglalt két sérelmezett intézkedés közül, a panaszos gépkocsijának rendőrök általi elvitelére 2010. január 11-én, míg az előállítására 2012. június 15-én került sor, a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő tehát a gépkocsit érintő, 2010. január 11-i ügy vonatkozásában 2010. január 19-én lejárt, míg az előállítással kapcsolatos panasz előterjesztésének határideje 2012. június 25-e volt.

A panaszos ugyanakkor sérelmeit a gépkocsis ügy kapcsán csupán 2012. szeptember 10-én, tehát a fenti határidőt elmulasztva adta elő, ezért a panaszosnak a végrehajtási eljárás keretében történt rendőri intézkedéssel kapcsolatos panaszának elkésztése, így azt a Testület érdemben nem vizsgálta.

A 2012. június 15-én történt rendőri intézkedéssel kapcsolatos panaszbeadványát 2012. június 18-án, tehát határidőn belül terjesztette elő a panaszos, ezért ezen panasznak a hatáskörébe tartozó részeit – az a) pontban kifejtettek szerint – érdemben vizsgálta a Testület.

3) A Testület ezt követően a rendőrség intézkedési kötelezettségének vizsgálata alapján az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Szabs. tv. 170. §-a alapján a garázdaság szabálysértését követi el, aki olyan kihívóan közösséggellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy a panaszos nem volt hajlandó elhagyni a bírósági tárgyalótermet, amikor a bíró berekesztve a tárgyalást ítélelhozatalra visszavonult. A csatolt hangfelvétel alátámasztja azt a rendőri előadást, hogy a panaszos a tárgyalás berekesztése miatti nemtetszése és a bíró által elkövetett vélt vagy valós bűncselekmények miatt fenyegetőleg lépett fel, a véleményének emelt hangon, kiabálva adott hangot. A biztonsági őr azon felszólításának, hogy a termet hagyja el – miután a bíró a kivezetését kérte –, szintén nem tett eleget. Ezt követően a biztonsági szolgálat rendőri segítséget kért a panaszos magatartása miatt.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést követ el a bíróság épületében, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

4) Az előállítás jogszerűségének és arányosságának vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

a) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök brutálisan leteperték és előállították. Álláspontja szerint az előállításnak nem volt semmi jogalapja.

A rendőri jelentések rögzítették, hogy a panaszost a rendőrök az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (1) bekezdés f) pontjának I. fordulata alapján állították elő. Tehát a rendőrök az előállítással összefüggésben az iratokban két jogalapot is megjelöltek, egyrészt a személyazonosság igazolásának megtagadását, másrészt a szabálysértés továbbfolytatását.

a1) A Testület először az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti előállítási ok fennálltát vizsgálta.

i) Ekörben a Testület először az alábbiakat rögzíti.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) részletesen szabályozza a polgári perek tárgyalásának menetét és a bírónak a pervezetés a rendfenntartása érdekében rendelkezésére álló eszközeit. A Pp. 134. §-a szerint a tárgyalás rendjének fenntartásáról és a tárgyalás méltóságának megőrzéséről az elnök gondoskodik. A feleket és

képviselőiket, valamint a tanúkat és a szakértőket, úgyszintén a hallgatóság tagjait, ha a tárgyalás rendjét megzavarják, az elnök rendreutasítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében a bíróság pénzbírságot (120. §) szab ki. Ha a félnek vagy képviselőjének, illetve a tanúnak vagy a szakértőnek az állapota vagy megjelenése a tárgyalás méltóságát sérti, őt a bíróság pénzbírsággal sújthatja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében – akár a pénzbírság kiszabására vonatkozó rendelkezéssel egyidejűleg, akár anélkül vagy azt követően – a bíróság a feleket és képviselőiket, a tanúkat és a szakértőket, valamint a hallgatókat a teremből kiutasíthatja, illetőleg kivezetheti. Kiutasításnak, illetve kivezetetésnek van helye akkor is, ha a félnek vagy képviselőjének, illetve a tanúnak vagy szakértőnek az állapota vagy a megjelenése a pénzbírság kiszabását követő folytatólagos tárgyalások bármelyikén sérti a tárgyalás méltóságát.

A perek ésszerű elbírálási idejének biztosítása végett a Pp. több eszközt is ad az eljáró bíró kezébe. Egyrészt a 8. § (2) bekezdés rögzíti, hogy a bíróság köteles megakadályozni minden olyan eljárást, cselekményt vagy egyéb magatartást, amely a jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes, így azt, amely a per elhúzására irányul, vagy erre vezethet. A bíróság a feleket a perbeli jogok jóhiszemű gyakorlására figyelmeztetni köteles. Másrészt lehetővé teszi, hogy az eljárás csak a per eldöntése szempontjából releváns iratok ismertetésére, bizonyítékok feltárára szorítkozzon, amikor úgy rendelkezik a 3. § (4) bekezdésében, hogy a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésztette, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

A Pp. előírásai szerint, ha a per vagy valamely külön eldöntésre alkalmas kérdés a határozathozatalra megérett, az elnök a tárgyalást berekeszti. [145. § (1) bek.]. A bíróság a határozatát - ha tanácsban jár el - zárt tanácskozás után szavazással hozza meg. [214. § (1) bek.]

A fentiekből tehát kitűnik, hogy az eljáró bíró feladata a jogvita mihamarabbi eldöntése, ennek keretében ugyan kötve van a felek nyilatkozataihoz, kérelmeihez, de a felajánlott bizonyítékok közül szabadon dönti el, hogy a jogvita elbírálásához mire van szükség, illetve szabadon mellőzheti azon bizonyítás lefolytatását, amelyek nem viszik előre érdemben előre a jogvita eldöntését. Amennyiben a bíró ezen tevékenységével és a perben született határozat tartalmával valamely peres fél nem ért egyet, akkor ezt a határozat, illetve végzés elleni jogorvoslati indítványában jogosult kifogásolni.

ii) A rendőri jelentések szerint a panaszos előállítására azért került sor, mert a bíró, illetve a rendőrök azon felszólításának, hogy hagyja el a tárgyalótermet, nem tett eleget.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

A Testület ezen a ponton ismét utal azon töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja.

Felhívja továbbá a figyelmet a Testület az Rtv. 19. § (1) bekezdésében foglalt szabályra, miszerint a „jogsabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni”. A rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenségre a törvény csak rendkívül szűk körben biztosít lehetőséget, hiszen „annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A panaszosnak Rtv. 19. §-ban előírt kötelezettsége minden kétséget kizáróan fennállt, azaz köteles lett volna a rendőri felszólításnak engedelmeskedve a tárgyalóterem elhagyására, amely kötelezettség megszegése a Testület álláspontja szerint kellő jogalapot biztosított a rendőrök további, az Rtv. 19. §-a által biztosított tett intézkedések megtételére.

Jelen esetben az iratokból és a csatolt hanganyagból kitűnik, hogy a panaszos a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett és nem volt hajlandó elhagyni a tárgyalótermet, a továbbá a kiabálással, a vélt vagy valós sérelmeinek emelt hangon történő ismertetésével pedig a többszöri felszólításra sem hagyott fel.

A panaszos magatartása a Testület álláspontja szerint felvetette egyrészt a Szabs. tv. 170. §-a szerinti garázdaság szabálysértésének, másrészt az Rtv. 19. §-ban foglalt kötelezettségek megszegése okán a Szabs. tv. 216. §-ban meghatározott jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének a rendőri intézkedéshez szükséges mértékű gyanúját [216. § (1) Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.] és ezen magatartását a panaszos a rendőri felszólítást követően is továbbfolytatta.

Mindezek alapján jelen esetben a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő jogalappal rendelkeztek a panaszos előállításához.

Mivel ugyanakkor az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár

A jelen esetben tehát azt is vizsgálnia kellett a Testületnek, hogy a szabálysértés továbbfolytatásának megakadályozása érdekében szükséges volt-e a panaszos előállítására.

A kérdés megítélése kapcsán a Testület azon körülménynek tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy a panaszos a rendőrökkel kötekedett, kiabálva sorolta a bíró által sérelmére elkövetett tetteket, a rendőri felszólításnak pedig nem engedelmeskedett, magatartása kiszámíthatatlan volt, a rendőrökkel a testi kényszer alkalmazását követően sem működött együtt.

A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy a helyszínen az intézkedő rendőrök számára nem volt más olyan eszköz, amellyel a panaszos magatartásának továbbfolytatását meg tudták volna akadályozni, így indokoltan kezdték meg a panaszos előállítását.

Mivel tehát az adott intézkedésre kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, a Testület az előállítással összefüggésben nem állapította meg a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a megsértését.

2) A Testület ezt követően a személyazonosság igazolásának megtagadását vizsgálta.

Az igazoltatás kezdeményezését az Rtv. széles körben alkalmazható rendőri intézkedési formává teszi az Rtv. 29. §-ában meglehetősen tágan meghatározott alkalmazási körrel, ugyanakkor ezen körön belül is egyértelmű követelmény a konkrét, egyértelmű cél megléte, az intézkedés célhoz kötöttsége.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, valamint

b) az igazoltatott személyt - annak választása szerint - lakcímének, tartózkodási helyének a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel.

Az Rtv. 29. § (2) bekezdése szerint az igazoltatott személy köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

Az Rtv. 29. § (4) bekezdése rögzíti, hogy a személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Jelen esetben a rendőrök a szabálysértés gyanúja miatt a panaszossal szemben szabálysértési eljárást kívántak indítani. Ehhez szükség volt az ekkora már megbilincselte panaszos adataira, ezért felszólították, hogy mondja meg, hogy találják az iratait. A panaszos az iratok helyének megjelölését megtagadta, ezért az intézkedő rendőr átvizsgálta ruházatát, ami nem vezetett eredményre.

Mindezek alapján a jelen esetben a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő jogalappal rendelkeztek a panaszos előállításához.

Mivel ugyanakkor az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

A konkrét esetben tehát vizsgálni kellett azt, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására annak érdekében, hogy a panaszos szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatait meg tudják állapítani a rendőrök.

Ezen kérdés megítélése kapcsán a Testület szintén azon körülménynek tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy a panaszos a rendőrökkel kötekedett, nem működött együtt, eljárásuk jogszerűségét a saját előadása alapján is megkérdőjelezte, a rendőri kérdésekre nem válaszolt, csupán a bíró által elkövetett bűncselekményeket sorolta, illetve közölte, hogy az együttműködésére ne számíton a rendőr.

Az iratainak feltalálási helyét nem volt hajlandó elárulni, és a személyi iratai miatti ruházatátvizsgálás sem vezetett eredményre.

A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy a helyszínen az intézkedő rendőrök számára már nem volt más olyan rendőri eszköz, amellyel a panaszossal szembeni szabálysértési eljáráshoz szükséges személyi adatokat meg tudták volna ismerni, illetve azok valóságát ellenőrizni tudták volna, így indokoltan kezdték meg a panaszos előállítását.

Mivel tehát az adott intézkedésre kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, a Testület az előállítással összefüggésben nem állapította meg a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a megsértését.

b) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítással a rendőrök „rabolták” az idejét, ezért a Testület azt is vizsgálta, hogy az előállítás időtartama arányban volt-e az elérni kívánt céllal.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben 14 óra 45 perckor kezdték meg az intézkedést, majd a panaszost előállították a V. városi Rendőrkapitányság épületébe, ahol a csomagjainak átvizsgálását követően megállapították a személyazonosságát, majd orvosi vizsgálat céljából átszállították a kórházba, miután 15 óra 20 perckor átadták a panaszost a V. városi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőröknek. A vizsgálatokra kb. 15 óra 30 perc és 17 óra 43 perc között került sor. Ezt követően a panaszost a panaszának felvétele végett, illetve az előállítással kapcsolatos iratok kitöltése végett átszállították a megyei kapitányságra. A meghallgatása 17 óra 45 perctől 18 óra 1 percig tartott. A panaszost 18 óra 30 perckor bocsátották szabadon.

A rendőri jelentések szerint panaszos orvosi vizsgálatára a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközök, az emiatti sérülései, panaszai, illetve a változó magatartása, nem adekvált reakciói miatt volt szükség.

A jelen esetben tehát a panaszos előállítása 3 óra 45 percig tartott. Ez idő alatt a bíróság épületében kb. 5-8 percig tartott az intézkedés, majd a panaszost beszállították a rendőrkapitányságra (kb. 2 perc), majd a feljelentési szándéka miatt átadták a helyi rendőrség kötelékébe tartozó rendőröknek a kórházba szállítás véget. A rendőrök ezután átvizsgálták a csomagjait, ellenőrizték a személyi adatait a nyilvántartásokban, és a körözési rendszerben, majd beszállították a panaszost a kórházba, ezt követően visszavitték. A panaszai miatt

meghallgatták, majd kiállították az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti igazolást, majd ezek után szabadították.

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a személyi szabadságának korlátozásával járó intézkedés időtartamát, a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt, különös tekintettel arra, hogy az eljárás elhúzódását az orvosi vizsgálatok időtartama okozta.

A Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama miatt nem sérült panaszos személyi szabadsághoz való joga.

5) A panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület először a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszert vizsgálta.

A panaszos sérelmezte, hogy a brutális rendőri fellépést és azt, hogy a rendőrök kirángatták a tárgyalóteremből, majd leteperték és megbilincseltek.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy F. P. A r. hdgy. felszólította a panaszost, hogy hagyja el a helyiséget, amire a panaszos azt válaszolta, hogy nem hajlandó, mert „Ez nem bíró, hanem egy bűnöző!”. Ezután a r. hdgy. közölte vele, hogy amennyiben nem hajlandó a felszólításnak eleget tenni, a törvény nevében testi kényszert fog vele szemben alkalmazni. Erre azt válaszolta, hogy ez nem jogszerű eljárás, ezért nem engedelmeskedik. Ekkor a r. hdgy. megfogta a panaszos jobb karját, és az ajtó felé próbálta irányítani. E közben járórtársa, Ny. Á. r. törm., a bal karját fogta meg és megpróbálták kivezetni a panaszost, aki a testi kényszer alkalmazása során, többszöri figyelmeztetés ellenére is folyamatosan próbált szabadulni a fogásból, fenyegetőzött és vissza akart jutni a tárgyalóterembe. Mivel a r. hdgy. más lehetőséget nem látott az intézkedés eredményes befejezésére, közölte a panaszossal, hogy a törvény nevében meg fogja bilincselni. A panaszos egyre agresszívebben állt ellen és próbált szabadulni a fogásból, ezért a bilincselés végrehajtásához a földre kényszerítette a r. hdgy., majd fekvő testhelyzetben, karjait hátra helyzetben megbilincselte.

A biztonsági kamera felvételén az látszik, hogy a panaszos megpróbálja magát kitépni a rendőrök kezeiből, és ellenáll a kivezetésnek.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

Az intézkedésről rögzített videofelvételek alapján egyértelműen megállapítható volt: a panaszos a rendőrök felszólításainak, hogy távozzon a helyszínről, nem tett eleget, és hangot adott annak is, hogy a későbbiekben sem távozik. Ezért a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök indokoltan alkalmazták a panaszossal szemben testi kényszert azért, hogy a helyszínről eltávolítsák, és az elhangzott rendőri felszólításoknak érvényt szerezzenek.

Mivel tehát az intézkedéssel elérni kívánt cél – a panaszos távoltartása a korábbi események helyszínétől – kényszerítő eszköz alkalmazása nélkül nem volt megvalósítható, a legenyhébb kényszerítő eszköz, vagyis a testi kényszer alkalmazása a panaszossal szemben indokolt és jogszerű volt.

Mindezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült.

b) A rendőrök azonban a testi kényszer alkalmazásával szinte egy időben, azzal párhuzamosan a panaszos kezeit meg is bilincselték.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-a fenti rendelkezéseket az alábbiakkal egészíti ki: Bilincselés alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincselés alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy

g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

A szolgálati előjáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés, az előállító egységen vagy a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincselés alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.

A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincselés alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől, vagy az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik, vagy az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő, kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve.

A rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A rendőri jelentések szerint a bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § d) pontja alapján került sor. Miután a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedő panaszost kivezették a tárgyalóteremből a rendőrök, a magát a szorításukból kitépni igyekvő, fenyegetőző panaszost földre vitték, és a kezeit hátrabilincselték.

Ez alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos ellenszegülése valóban csak bilincs alkalmazásával volt-e megtörhető.

A konkrét ügy körülményeit – különösen a videofelvételek által rögzített eseményeket – a fent hivatkozott rendelkezéssel összevetve a Testület az alábbi következtetésre jutott. A panaszos által az intézkedés idején tanúsított azon magatartás, hogy a rendőrök szorításából megpróbálta magát kitépni, illetve, hogy a garázda jellegű magatartást továbbfolytatta, mind arra utalt, hogy az ellenszegülése csupán testi kényszer alkalmazásával nem volt megtörhető. A panaszost a rendőrök hiába figyelmeztették a bilincselésre, ellenszegülő magatartásán nem változtatott, ezért a rendőrök jogszerűen alkalmazták a panaszossal szemben bilincset.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga a bilincs alkalmazása miatt.

c) Figyelemmel a panaszos aktív ellenszegülésére, a Testület álláspontja szerint a bilincselésnek az a módja, hogy a panaszost a földre kényszerítették és a kezeit hátrabilincselték, jogszerű volt, illetve megfelelt az Rtv. 15-16. §-ban meghatározott arányosság követelményének. („Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”)

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a bilincs alkalmazásának módja miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

d) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az előállítás teljes időtartama alatt bilincset alkalmaztak vele szemben.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben 14 óra 45 perctől 18 óra 30 percig alkalmaztak bilincset. A jelentések rögzítik továbbá, hogy a panaszos többnyire láthatóan zavartan, az adott szituációhoz képest teljesen inadekvát módon, míg egyes időszakokban teljesen tiszta tudattal cselekedett. Erre a kettősségre, magatartásának kiszámíthatatlan voltára tekintettel volt indokolt többek között az előállítás teljes tartama alatt a bilincs alkalmazása, hiszen együttműködő magatartása nem volt minden kétséget kizáróan megítélhető.

A rendőrségi felvételen látszik, hogy az előállítás alatt a panaszos többször kötekszik a rendőrökkel, kétségbe vonja az eljárás jogszerűségét. A panaszos több alkalommal higgadtan ül, majd elkezd „fészkelődni”, és ismét a sérelmére elkövetett bűncselekményeket hánytorgatja fel a rendőröknek, kiabál, majd újra lecsillapodik. Ez a jelenetsor a felvételen többször is megismétlődik. A vizsgálatok alatt a kórházi személyzettel szemben is kötekedő magatartást tanúsított, és emelt hangon feljelentéssel fenyegette őket. A az orvosi vizsgálatok alatt azt is kijelentette, hogy távozni akar.

A panaszos kifogásai alapján a Testület azt vizsgálta, hogy magatartása indokolta-e a bilincselés fenntartását az előállítás teljes idejére is.

A Testület a döntése meghozatala során kiemelt jelentőséget tulajdonított a videofelvételen rögzített eseményeknek, különösen annak a ténynek, hogy a panaszos magatartása az intézkedés során többször minden látható ok nélkül jelentősen megváltozott, magatartásában a nyugalmi és a „fenyegető” fázisok kiszámíthatatlanul követték egymást. Ezen viselkedése, hangulatváltozásai miatt a magatartását nem lehetett előre kiszámítani. Ez a panaszos magatartásában jelentkező kiszámíthatatlanság (azaz, hogy nem lehetett kizárni, hogy a bilincs levétele esetén nem lesz-e ismét agresszív, illetve nem fog-e ismét aktívan ellenszegülni az intézkedésnek) a Testület álláspontja szerint indokolták a bilincselés fenntartását, különös tekintettel arra, hogy a panaszos bilincselésére eredetileg is azért került sor, mert a rendőri intézkedésnek aktívan ellenállt, a rendőri fogásból megpróbálta kitépni magát.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bilincselés fenntartása miatt nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

6) Ezt követően azt értékelte a Testület, hogy a rendőrség a panaszost sérüléseivel összefüggésben megfelelően eleget tett-e az Rtv. 17. §-ából fakadó kötelezettségeinek.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés során súlyos testi és lelki sérülései keletkeztek, illetve a fogai is megsérültek. A panaszos sérüléseiről látleletet vagy más okirati bizonyítékot nem csatolt.

A rendőri jelentések szerint a panaszos arcán az intézkedés ideje alatt – a megbilincselése során – apró hámsérülés keletkezett. A panaszost beszállították a kórházba, ahol először a Traumatológiai Ügyeleten látták el a panaszos sérüléseit, majd a Sürgősségi Betegellátó Osztályra irányították. A panaszos azonban a tényleges orvosi vizsgálatokhoz egyik osztályon sem járult hozzá.

A rendőrség által készített felvételen szintén látszik, hogy a panaszos arcán kisméretű – korábban vérző – hámsérülés van, ami az ellátó orvos szerint egy sebtisztításon túl egyéb orvosi ellátást nem igényelt. A további orvosi vizsgálatokhoz a panaszos nem járult hozzá.

A kórházban készült látleletek nem tartalmazzak arra nézve adatot, hogy a panaszosnak látható sérülése lett volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig

rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

a) Azzal összefüggésben, hogy a rendőrség megfelelően eleget tette-e a sérülés okozásának elkerülésére vonatkozó kötelezettségének, a Testület a következő megállapításokat teszi.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során kizárólag a panaszos és az érintett rendőrök írásbeli nyilatkozata, valamint a panaszos kórházi ellátása során keletkezett látlelet állt rendelkezésre.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrzetébe kerül és rajta az ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

Jelen esetben a sérelmezett események 2012. június 15-én zajlottak, és a panaszos aznap, még fogvatartása idején részesült orvosi ellátásban. Megállapítható továbbá, hogy a panaszosnak az orvos megállapításai szerint csupán az arcán volt apró hámsérülése, amely kapcsán – azok helyéből és jellegéből fakadóan – elmondható, hogy származhatott akár bántalmazásból is. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a rendőrök előadása szerint a panaszos olyan módon sikerült intézkedés alá vonni, hogy vele szemben testi kényszert alkalmaztak, a földre vitték, majd a kezeit is megbilincseltek, a Testület azt a lehetőséget sem tudta kizárni, hogy a panaszos sérülése ezen cselekmények során keletkezett.

Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthatott meg, hogy a panaszos sérülése egyaránt keletkezhetett a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszközök használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is.

A Testület megítélése szerint nem volt feltárható olyan körülmény, ami alapján az lett volna megállapítható, hogy a rendőrök nem tettek eleget az Rtv. 17. §-ából fakadó kötelezettségeinek, ezért a rendőrség oldalán mulasztás, illetve a panaszos oldalán alapjogsértés – testi épséghez való jogának megsértését – nem volt megállapítható.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök orvosi vizsgálatra beszállították a kórházba. Álláspontja szerint a rendőrök meg akarták alázni az eljárásukkal.

Az Rtv. fentebb idézett, 17. § (2) bekezdése a rendőrség kötelezettségévé teszi, hogy az intézkedés során megsérült személy orvosi ellátásáról gondoskodjon. Ezt a szabályt az Rtv. 18. § (2) bekezdése azzal egészíti ki, hogy a sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

Az eset fentebb leírt körülményeinek ismeretében a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a fenti törvényi kötelezettségüknek tettek eleget akkor, amikor a panaszos orvosi ellátásáról gondoskodtak. Az orvosi ellátására többek között a panaszos előadott sérelmei, látható hámsérülése, illetve a testi kényszer és a bilincselés alkalmazott módja miatt került sor. A Testület álláspontja szerint a rendőrség a történések követően kellően rövid időn belül, a panaszos beszállítását követően gondoskodott az orvosi ellátásról, amivel a törvényi kötelezettségeinek eleget tett.

Megjegyzi mindemellett a Testület, hogy mivel az orvosi ellátás biztosítására nyilvános, mindenki részére látogatható kórházban kerül sor, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy a sérült személy rendőri kísérésének szemtanúi legyenek. (Ráadásul jelen esetben, a délutáni időszakban az ügyeleten nagyobb volt az ügyfélforgalom és ezáltal a várakozási idő is.) A Testület azt sem vonja kétségbe, hogy az ilyen módon fogantatosított rendőri kísérés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, esetleg megalázó is lehet. Ugyanakkor a panaszos orvosi vizsgálata nem volt más módon megoldható, ráadásul jelen esetben sem a panaszból, sem a rendőri jelentésekből nem derül ki az, hogy a panaszos jelezte volna az eljáró rendőröknek, hogy a helyzet számára megalázó.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint az orvosi ellátás biztosítása kapcsán nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga és az abból levezetett testi-lelki egészséghez fűződő joga.

7) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a kórházban tartózkodás ideje alatt el volt zárva a személyes tárgyaitól, pedig az aktatáskájában fontos iratok voltak, továbbá a mobiltelefonja és a kulcsai.

A rendőri jelentés rögzíti, hogy miután átvizsgálták a kapitányságon a panaszos két táskáját, és rögzítették a tárcájából előkerült személyi igazolvány alapján az adatait, mindent visszahelyezték a táskákba és lezárták azokat. A táskák tartalmával azért nem számolt el részletesen, letétszerűen a V. Z. r. törm., mert a panaszost nem helyezték el előállító helyiségben. Először átkísérték a kórházba, majd panaszai kapcsán a meghallgatását fogantatosították, és végül szabadították.

A rendőrségi videofelvételen látható, hogy a táskák átvizsgálását követően a rendőr mindent visszapakol és lezárja azokat. Amikor elindulnak a rendőrök a panaszossal, a panaszos rákérdez, hogy mi lesz a tárgyaival, amire a rendőr azt feleli, hogy a kollegája, aki az épületben marad, vigyáz rá, amíg vissza nem jönnek.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5)-(6) bekezdése előírja, hogy az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és – amennyiben sorszámmal rendelkezik – sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyakat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét

őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre. A letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrőrs, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát – jegyzőkönyv felvételét követő – parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani.

A panaszos kifogásával összefüggésben a Testület utal továbbá az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdésében rögzített szabályra, miszerint a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében pedig, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

E három rendelkezés összeolvasása alapján a Testület álláspontja szerint az előállító egységben el nem helyezett előállított személytől csak akkor lehet elvenni a személyes tárgyait, ha azok a rendőrt az intézkedés céljának végrehajtásában akadályozzák.

Jelen esetben a panaszostól a rendőrök egy táskát, amiben a panaszos ruhái voltak, illetve egy aktatáskát vettek el. Ezeket a tárgyakat a kapitányságon hagyták azzal, hogy egy negyedik rendőr majd vigyáz rá. Nyilvánvaló, hogy a hátrabilincselte kezű panaszos ezeket a tárgyakat nem tudta volna személyesen magával vinni, és a panaszos kórházba kísérésének végrehajtását is megnehezítette volna, ha az őt vezető két rendőr, illetve a videokamerát kezelő bármelyik rendőr kénytelen ezeket a tárgyakat vinni. Ugyanakkor a Testület álláspontja szerint a rendőröktől elvárható lett volna, hogy valamely módon (pl. szekrénybe zárással) a panaszos személyes tárgyainak biztonságba helyezéséről gondoskodjanak, főleg hogy ezen eljárásukat a panaszos kifejezetten sérelmezte a helyszínen.

A Testület figyelemmel arra a tényre, hogy a panaszos tárgyaiban az előállítás ideje alatt nem keletkezett károsodás, a rendőrök fenti mulasztásával kapcsolatban a panaszos tulajdonhoz való jogának csekély sérelmét állapította meg.

IV.

A Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

Az előállításra kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, ezért az előállítással összefüggésben nem állapította meg a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a megsértését. Az előállítás időtartama megfelelt az arányosság követelményeinek.

A Testület továbbá arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel, illetve bilincsel, illetve alkalmazásának módjával összefüggésben a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült. A Testület álláspontja szerint továbbá a bilincselés fenntartása miatt szintén nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

A Testület megítélése szerint nem volt feltárható olyan körülmény, ami alapján az lett volna megállapítható, hogy a rendőrök nem tettek eleget az Rtv. 17. §-ából fakadó kötelezettségeinek, ezért a rendőrség oldalán mulasztás, illetve a panaszos oldalán alapjogsértés – testi épséghez való jogának megsértését – nem volt megállapítható. Az orvosi ellátás biztosítása kapcsán szintén nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga és az abból levezetett testi-lelki egészséghez fűződő joga.

A panaszos tárgyainak elhelyezésével kapcsolatos rendőri mulasztással kapcsolatban a panaszos tulajdonhoz való jogának csekély sérelmét állapította meg.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. november 28.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag